

PEFC-STANDARDITYÖRYHMÄN 16. KOKOUS

Aika: 24.11.2020 klo 12.00–16.00

Paikka: Etäkokous

Läsnä: Paavo Pelkonen Kokouksen puheenjohtaja

Birgitta Partanen	Arktiset Aromit ry
Tage Fredriksson	Bioenergia ry
Taina Ihaksi	ELY-keskus
Marko Syrjälä	EPM Metsä
Jukka Turunen	Geologian tutkimuskeskus
Jenny Fredriksson	Kalatalouden Keskusliitto ry
Maria Nyström	Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry
Lauri Hyytiäinen	Koneyrittäjät ry
Lea Jylhä	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Eine Rosenberg-Riihimäki	Maanomistajain Liitto ry
Karoliina Kärkäs	Loimua Oy
Jukka Sippola	Loimu ry
Erkki Eteläaho	METO – Metsäalan asiantuntijat ry
Vesa Junnikkala	Metsä Group
Antti Otsamo	Metsähallitus
Ville Manner	Metsäkoulutus ry
Vesa Väänänen	Metsänhoitoyhdistysten palvelu MHYP Oy
Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry / Puusepänteollisuus ry
Helena Taskinen	Museovirasto
Maaren Angeli	Paliskuntain yhdistys
Anniina Kostilainen	Sahateollisuus ry
Janne Yrjönen	Stora Enso Oyj Metsä
Sampo Juhajoki	Suomen 4H-liitto
Juha Rutanen	Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry
Jarkko Partanen	Suomen metsäkeskus
Ere Grenfors	Suomen Metsästäjäliitto ry
Marko Svensberg	Suomen Riistakeskus
Kimmo Syrjänen	Suomen ympäristökeskus
Viktor Harvio	Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
Jukka Miettinen	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Jari Sirviö	Teollisuusliitto
Heikki Myöhänen	Tornator Oyj
Laura Lahtinen	Tuote- ja palvelukaupan yhdistys ETU ry
Tuomas Kara	UPM Kymmene Oyj Metsä
Auvo Kaivola	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
Jenni Kylmäaho	PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
Hannes Pasanen	Tapio Palvelut Oy, kokouksen sihteeri

1) Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.07. Todettiin, että läsnäolijat kirjataan Teams-kokouksen osallistujalistaan perustuen.

2) Standardityön lopputuloksen luovuttamisen käytännöt

Auvo Kaivola (PEFC Suomi) piti alustuksen PEFC FI -standardin lopullisen luonnosversion toimittamisesta PEFC Suomelle. Alustuksessa esitetyt diat on lisätty pöytäkirjan liitteeksi (liite 1).

Alustuksessa käytiin läpi PEFC FI -kriteeristön rakenne, standardin asettamisen periaatteet, standardityöryhmän keskeiset tehtävät ja yleispiirteet PEFC FI -kriteeristön vahvistamisesta ja julkaisemisesta. Alustuksessa tuotiin esiin, että työn päätyttyä standardityöryhmän tulee toimittaa PEFC Suomelle:

- Lopullinen luonnosversio, joka kattaa PEFC ST 1003:2018 (Sustainable Forest Management – Requirements) -standardin koko laajuuden.
- Standardin asettamista koskevat asiakirjat ja muut tallenteet standardin asettamista koskevan raportin laatimiseksi, eli:
  - tiedot standardin päivitystyöhön osallistuneista sidosryhmistä ja standardityöryhmän kokouksiin osallistuneista,
  - saatu palaute ja kooste palautteen käsittelystä,
  - standardin kaikki luonnosversiot sekä lopullinen luonnosversio,
  - standardityöryhmän tekemät päätökset sekä
  - kirjaus lopullista luonnosversiota koskevasta yhteisymmärryksestä ("kokouksen puheenjohtaja toteaa standardityöryhmän yhteisymmärryksen, joka kirjataan kokouksen päätökseksi – 6.4.5").

Alustuksessa tuotiin esiin, että osoitus lopullista luonnosversiota koskevasta päätöksestä voi olla esim. standardityöryhmän jäsenten allekirjoittama lopullinen luonnosversio ja kokouspöytäkirja, joka sisältää kirjauksen standardityöryhmän yhteisymmärryksessä tekemästä päätöksestä.

- PEFC Suomi tarjoaa standardityöryhmälle käyttöön sähköisen allekirjoituksen (Visma Sign) mahdollisuuden. Sen käyttämiseksi standardityöryhmän tulee toimittaa yhdistykselle tiedoksi allekirjoittajien sähköpostiosoitteet (työryhmässä toimiva tai osallistujaorganisaation valtuuttama muu allekirjoittaja). Allekirjoittajakohtaisesti voidaan valita vahvan tai heikon tunnistautumisen käytäntö.

Lisäksi alustuksessa tuotiin esiin, että PEFC Suomi toivoo standardityöryhmän kirjaavan kokouspöytäkirjaansa tiedon standardityöryhmän valmiudesta kokoontua käsittelemään PEFC:n kansainvälisessä arviointiprosessissa mahdollisesti esiin nousevat kriteeristön sisältöä koskevat asiat.

3) Edellisen kokouksen pöytäkirja

Todettiin, että standardityöryhmän kahden edellisen kokouksen (17.9.2020 ja 9.11.2020) pöytäkirjoihin on esitetty täsmennyksiä. Muutosesitykset on toimitettu tämän kokouksen kutsun yhteydessä. Käytiin muutosesitykset läpi ja tehtiin niihin pieniä tarkennuksia.

Tuotiin esiin näkemys, että osassa pöytäkirjoista ei ole tuotu keskustelua tarpeeksi tarkasti esiin, eikä niistä aina selviä, että mikä taho ei ole kannattanut tehtyä esitystä tai päätöstä. Todettiin, että pöytäkirjat eivät ole lähtökohtaisesti keskustelupöytäkirjoja, vaan niissä tuodaan esiin keskeiset standardin vaatimuksia koskevat esitykset, huomiot ja johtopäätökset.

ELY-keskuksen edustaja toi ilmi, ettei voi olla tässä vaiheessa varma, pystyvätkö ELY-keskukset hyväksymään kriteereitä ja haluavat tarkennuksen siihen, voiko kriteereistä jättää

eriävän mielipiteen, vai miten pitäisi menetellä. Ongelmana pidettiin osin sitä, ettei muistioihin ole kirjattu niitä seikkoja, joita ELY-keskus viranomaisena on tuonut esille. ELY-keskuksen näkemys on, etteivät kriteerit edelleenkaan varmista lainsäädännön tason toteutumista ja muutoksia on viety edelleen kuulemisen jälkeen huonompaan suuntaan.

Hyväksyttiin standardityöryhmän 14. ja 15. kokousten (17.9.2020 ja 9.11.2020) pöytäkirjat kokouksessa tehdyin täsmennyksin.

4) Standardiluonnoksen toinen kuulemiskierros

Todettiin, että tässä kokouksessa jatketaan standardiluonnoksen toisella kuulemiskierroksella saatujen kommenttien käsittelyä.

Sihteeri esitteli yhteenvedon kommentteista. Tuotiin esiin, että yhteenvedon on tuotu työvaliokunnan keskeisinä pitämiä kommentteja sekä työvaliokunnan laatimia esityksiä. Kokouksessa pyydetään tuomaan esiin muita kuulemiskierroksella tärkeiksi katsottuja huomioita ja muutostarpeita.

Alle on koostettu kuhunkin käsiteltyyn kriteeriin liittyvät työvaliokunnan tätä kokousta varten toimittamat huomiot ja muutosesitykset, kokouksessa käydyn keskustelun keskeinen sisältö sekä keskustelun perusteella tehdyt standardityöryhmän päätökset. Päivitetty standardiluonnos on lisätty pöytäkirjan liitteeksi (liite 2).

Kriteeriluonnos 17

Työvaliokunnan huomiot ja esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että kriteeritekstin kolmas kappale muutetaan seuraavasti: ”Ojamaisten, suoristettujen ja perattujen, purojen suojakaista on vähintään 5 metriä. Näiltä suojakaistoilta runkopuut voidaan poistaa. Suojakaistan muut vaatimukset ovat voimassa.
- Työvaliokunta esittää, että kriteeritekstin viides kappale muutetaan seuraavasti: ”Uoman ylitykset toteutetaan niin, ettei uomaa merkittävästi muuteta ja sen suuntaan muodostu vettä johtavia painanteita.”
- Työvaliokunta esittää, että indikaattoriin lisätään seuraava kriteeritekstiä vastaava kirjaus: ”Uoman ylitykset on toteutettu niin, ettei uoma ole merkittävästi muuttunut.”

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Tuotiin esiin seuraavat esitykset kriteeritekstin ojamaisiin, perattuihin ja suoristettuihin ojiin liittyen:
  - Esitettiin, että kohteiden käsittelyvaatimusta tulisi täsmentää määritelmässä seuraavasti: ”Ojamaisten, suoristettujen ja perattujen purojen perkaaminen on sallittu, mikäli se on välttämätöntä alueen vesitalouden järjestelyn vuoksi.”
  - Esitettiin, että ”ainespuu”-sana tulisi korvata ”runkopuu”-sanalla. Esitys sai kannatusta.
- Tuotiin esiin, että ojamaisten purojen määrittämistä tulisi täsmentää. Ojamaainen puro on vesistö, ei oja ja Suomessa vesistö määritellään vesilain mukaan. Tutkimusten mukaan nimenomaan pienillä puroilla suojavyöhykkeen tarve on suurin.
- Tuotiin esiin, että tulisi hyödyntää vesistöjen tunnistamisessa vesistöihin ja lohikalakantoihin liittyviä paikkatietoaineistoja.
- Tiedusteltiin, milloin taimenpuroja koskeva aineisto on valmistumassa.
  - Tuotiin esiin, että ELY-keskusten kalaviranomaiset ja ympäristöviranomaiset ovat työstämässä valtakunnallista lohikalakanta-aineistoa. Valtakunnallisen aineiston on tarkoitus valmistua kuluvan vuoden joulukuun 15. päivään mennessä. Aineisto on avoimesti saatavilla kuluvan vuoden loppuun mennessä ja tämän hetken arvion mukaan aineisto on metsänomistajien metsaan.fi -palvelussa vasta muutaman vuoden päästä, kun uusi järjestelmä valmistuu.

- Tuotiin esiin, että uoman rakenteen säilyminen tulee ottaa paremmin huomioon. Kriteerissä tulisi huomioida, että lupakynnys ylittyy pienillä vesistöillä jo yksittäisistä painanteista ja niistä voi kulkeutua merkittävä määrä kiintoainesta.
  - Huomautettiin, että kirjauksessa tulee huomioida käytännön asettamat haasteet.
- ELY-keskus totesi, että norot tulee huomioida kriteerissä selkeämmin. Noroilla on merkittävä vaikutus alapuolisiin vesistöihin ja niissä eläviin kaloihin, kuten taimeneen.
- ELY-keskus toi esille, että kriteeristä 4 puuttuu merkittäviä aineistoja, jotka pitäisi olla maanomistajan tiedossa, kuten pohjavesialueaineistot.

Esitettiin, että seuraavaan työvaliokunnan kokoukseen pyydetään ELY-keskuksen edustajaa asiantuntijaksi. Työvaliokunta valmistelee kriteeristä uuden esityksen, jossa huomioidaan tässä kokouksessa käyty keskustelu. Kriteerin käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Johtopäätökset:

- Työvaliokunta valmistelee uuden esityksen kriteerin muotoilusta.
- Seuraavaan työvaliokunnan kokoukseen pyydetään ELY-keskuksen edustaja asiantuntijaksi.
- Kriteerin käsittelyä jatketaan seuraavassa standardityöryhmän kokouksessa.

Kriteeriluonnos 18

Todettiin, että kommenttien perusteella kriteerin poistaminen ja sen sisällön yhdistäminen muihin kriteereihin nähtiin perusteltuna.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 19

Työvaliokunnan huomioidut ja esitykset:

- Vesilain yleisestä pohjavesien pilaamiskiellosta on keskusteltu aikaisemmin standardityöryhmässä ja on todettu, että E-luokkaan kuuluvat alueet on huomioitu kriteereissä 9 ja 10.
- Työvaliokunta esittää, että määritelmiin lisätään uusi määritelmä seuraavasti: ”Tuhkalannoitteiden, joihin on lisätty booria, käyttö pohjavesialueilla on kielletty.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Mahdollinen lannoituksesta johtuva E-luokan ekosysteemin luontoarvojen vaarantuminen on ristiriidassa yleisen pohjavesien pilaamiskiellon kanssa.
- Esitettiin lisättäväksi seuraava kirjaus: ”Turvemaiden tuhkalannoitus on kuitenkin sallittua, mikäli se ei vaaranna pohjaveden laatua eikä E-luokitukseen johtanutta pohjavedestä riippuvaista pintavesi- tai maaekosysteemiä.”
- Tuotiin esiin, että tulee harkita, tulisiko kantojen korjuu olla kiellettyä E-luokan pohjavesialueilla.
- Huomautettiin, että E-luokitukseen johtaneet elinympäristöt on suojeltu lainsäädännöllä. Tiedusteltiin, kuinka E-luokitukseen johtaneen alueen ulkopuolella tehtävä tuhkalannoitus vaikuttaa suojeltuun alueeseen.
  - Tuotiin esiin, että kohteiden harvinainen lajisto on herkkä ravinnepitoisuuden vaihtelulle ja lannoitus voi muuttaa kohteen ravinnepitoisuuksia.
- Tuotiin esiin, että tuhkalannoituksessa käytetään varoetäisyyksiä ja tulee selvittää tarkemmin, onko kantojen korjuulla tai tuhkalannoituksella vaikutusta lannoitusalueen ulkopuolella olevaan pohjavedestä riippuvaiseen ekosysteemiin. Jos vaikutusta ei voi todeta, vaatimuksen tuominen kriteeriin ei ole perusteltua. ELY-keskus toi esille, että pohjaveden kautta ravinteet kulkeutuvat E-luokan perusteena

olevaan ekosysteemiin, joka johtaa herkästi lajiston muuttumiseen. Tuotiin esille, että elinympäristö voi olla pohjavesialueen ulkopuolella. Johon ELY-keskus totesi, että silti pohjavesialueella tehtävät toimet vaikuttavat ko. alueen luontoarvoihin pohjaveden kautta.

- Tuotiin esille, ettei haluttaisi uusia velvoitteita, johon ELY-keskus totesi, että kyse on lainsäädännön vaatimusten noudattamisesta.

Käydyn keskustelun perusteella kriteeritekstin ensimmäisen kappaleen viimeiseen virkkeen loppuun esitettiin harkittavaksi seuraavaa lisäystä ”, eikä lannoitteita, mukaan lukien tuhkalannoitteet, mikäli se voi vaarantaa E-luokitukseen johtanutta pohjavedestä riippuvaista pinta- tai maaekosysteemiä, eikä nosteta kantoja”. Päätettiin, että jatketaan keskustelua lisäyksen tarpeellisuudesta seuraavassa kokouksessa.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esitys.
- Jatketaan keskustelua mahdollisista muutostarpeista seuraavassa kokouksessa.

Kriteeriluonnos 20

Todettiin, että kommenttien perusteella kriteerissä ei ole muutostarpeita.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 21

Työvaliokunnan huomiot:

- Kriteeri koskee yleisesti työntekijöiden osaamisen varmistamista. Yksittäisten osaamisalueiden lisäämistä ei nähdä tarkoituksenmukaisena.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Tuotiin esiin, että kommentteissa esitettiin luonnonhoitokortin suorittamisen vaatimusta lisättäväksi kriteeriin. Luonnonhoito on merkittävä osaamisalue ja siihen toivottiin kiinnitettävän kriteeristössä huomiota.
- Huomautettiin, että käsiteltävä kriteeri koskee laajasti työntekijöiden ammatillisen osaamisen varmistamista. Mikäli työtehtävään liittyy luonnonhoitoon liittyviä asioita, kuuluu sen osaamisen varmistaminen työn ja urakan antajalle. Luonnonhoitokortin sisällyttämistä kriteeriin ei pidetty perusteltuna.

Yhteenvedona todettiin, että kriteerin lähtökohdat huomioiden luonnonhoidon osaamista ei ole tarkoituksenmukaista kirjata erikseen kriteeriin vaatimuksiin.

Johtopäätökset:

- Ei muutoksia.

Kriteeriluonnos 22

Työvaliokunnan huomiot ja esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että indikaattorin viides kappale muotoillaan seuraavasti: ”Työnantaja järjestää säännöllisesti olosuhteisiin sopivaa työkykyä ylläpitävää toimintaa, kuitenkin vähintään vuosittain.”

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin, että aikaisemmin standardityöryhmä on päättänyt lisätä kuvauksen ylitöiden korvaamista koskevasta lainsäädännöstä standardiluonnoksen lakiliitteeseen. Todettiin, että asia käsitellään lakiliitteen käsittelyn yhteydessä.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esitys.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 23

Työvaliokunnan huomiot:

- Työnantaja on velvollinen informoimaan omista työntekijöistä, mutta jos työn tilaajana on suomalainen taho, ja jos sopimuskumppani on ulkomainen, myös tilaajalla on velvollisuuksia sopimuskumppaneita kohtaan. Esitettyä kirjauksen muuttamista ei nähdä tarpeellisena.
- Jatketaan keskustelua standardityöryhmän kokouksessa.

Kokouksessa ei esitetty kriteeriä koskien puheenvuoroja.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 24

Työvaliokunnan huomiot:

- Jatketaan keskustelua standardityöryhmän kokouksessa.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita ja esityksiä:

- Esitettiin, että indikaattoritekstin b-kohdan sana ”osoitettava” tulee kirjata muotoon ”vakuutettava”. Tai kirjaukseen on laitettava lisämääre, että ”osoitettava” ei tarkoita konkreettisten selvitysten toimittamista muilta kuin tarjouskilpailun voittajilta.
  - Huomautettiin, että kriteereitä 21–24 käsittelemään perustettiin aikaisemmin alatyöryhmä, ja olisi ollut toivottavaa, että kyseinen esitys olisi tuotu tuolloin esiin. Esitettiin, että kirjausta ei muutettaisi.
- Päätettiin, että aikaisemmin kriteereitä 21–24 käsitellyt alatyöryhmä kokoontuu ja keskustelee kriteeriin tuodusta esityksestä. Alatyöryhmän tulee käsitellä esitystä ennen seuraavaa työvaliokunnan kokousta (27.11.2020). Tulee huomioida, että alatyöryhmä käsittelee ainoastaan tässä kokouksessa tuotua esitystä.

Johtopäätökset:

- Kriteereitä 21–24 aikaisemmin käsitellyt alatyöryhmä jatkaa keskustelua kokouksessa tehdystä esityksestä (indikaattoritekstin b-kohta). Kriteerin käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Kriteeriluonnos 25

Työvaliokunnan huomiot:

- Kriteerissä ei ole tarkoituksenmukaista korostaa yksittäisiä teemoja.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- Tuotiin esiin, että olisi tärkeää kartoittaa metsänomistajan arvoja ja tuoda esiin luonnonhoidon menetelmiä metsänomistajille, esimerkiksi Monimetsä-hankkeen tarkistuslistan avulla.
- Tuotiin esiin, että kriteeri liittyy yleisesti osaamisen edistämiseen. Monimetsä-hankkeen tarkistuslista on esimerkinomainen työkalu, joka toimii muistilistana, mutta sen sisällyttäminen standardiin ei ole tarkoituksenmukaista.
- Todettiin, että metsänomistajan tavoitteiden selvittämiseksi on monenlaisia tapoja, jotka ovat osin tilannekohtaisia, eikä yhden työkalun kirjaaminen kriteeriin ole tarpeellista.

Yhteenvedona todettiin, että yksittäisten osaamisalueiden korostamista kriteerissä ei nähdä tarkoituksenmukaisena.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 26

Työvaliokunnan esitykset:

- Työvaliokunta esittää, että indikaattorista poistetaan ylimääräinen ”koulutuksesta”-sana.
- Työvaliokunta esittää, että indikaattoritekstin ”työllisyysmahdollisuuksien”-sana muutetaan muotoon ”työllistymismahdollisuuksien”.

Kokouksessa ei esitetty kriteeriä koskien puheenvuoroja.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esitykset.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 27

Työvaliokunnan huomiot:

- Metsästyksen lisäämistä määritelmään 84 ei pidetä tarpeellisena. Metsästystä säädellään lainsäädännössä.
- Ulkoilureittien laajentamista ei nähdä mahdollisena, mm. niiden määrittelyn ja tunnistamisen vaikeuden takia.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentaiteista. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- Tuotiin esiin, että kriteeritekstin toisessa kappaleessa on kirjaus ulkoilureittien kulkukelpoisuuden edistämistä. Koettiin epäselvänä, mitä kulkukelpoisuuden edistämällä tarkoitetaan kriteerissä.
  - Esitettiin, että sana ”edistetään” vaihdettaisiin muotoon ”ylläpidetään”. Esitys sai kannatusta.

Johtopäätökset:

- Muutetaan kriteeritekstin ”edistetään”-sana muotoon ”ylläpidetään”.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 28

Työvaliokunnan huomiot ja esitykset:

- Kommentaiteista ei nouse muutostarpeita standardiin.
- Työvaliokunta esittää, että standardityöryhmän pöytäkirjaan kirjataan, että keruutoimintaa järjestävien organisaatioiden osalta vaatimus on voimassa silloin kun ko. organisaatiot ovat sitoutuneet/ilmoittautuneet mukaan sertifiointiin.

Tuotiin esiin, että työvaliokunnan esittämä kirjaus on tärkeä siksi, että roskaamisesta ei tule poikkeamaa tilanteissa, joissa roskaamista on tehnyt taho, joka ei ole sitoutunut sertifiointiin. Hyväksyttiin seuraava kriteerin tulkintaa koskeva täsmennys:

- Keruutoimintaa järjestävien organisaatioiden osalta vaatimus on voimassa silloin kun ko. organisaatiot ovat sitoutuneet/ilmoittautuneet mukaan sertifiointiin.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan esittämä kriteerin tulkintaan liittyvä täsmennys.
- Ei muita muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 29

Työvaliokunnan huomiot:

- Ei muutostarpeita.

Kokouksessa ei esitetty kriteeriä koskien puheenvuoroja.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 30

Todettiin, että kommentteissa ei tuoda esiin muutostarpeita.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 31

Työvaliokunnan huomiot:

- Ei muutostarpeita.

Kokouksessa ei esitetty kriteeriä koskien puheenvuoroja.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 32

Työvaliokunnan huomiot:

- Ei muutostarpeita.

Kokouksessa ei esitetty kriteeriä koskien puheenvuoroja.

Johtopäätökset:

- Ei muutostarpeita.

Kriteeriluonnos 33

Työvaliokunnan huomiot:

- Kriteerin merkityksestä on jatkossa tarpeen viestiä enemmän.
- Tarpeen selvittää mahdollisia muutostarpeita, jotka liittyvät sammalen keruuseen luonnontilaisuusluokan 3–5 mukaisilla soilla.
- Standardin muut kriteerit ovat voimassa myös luonnontuotteiden keruussa. Luonnonsuojelulain mukaiset kohteet ja rauhoitettujen lajien esiintymät on mainittu kriteereissä 9 ja 10.

Todettiin, että Bioenergia ry on toimittanut seuraavan sammalen keruuseen liittyvän esityksen lisättäväksi kriteeriin: ”Rahkasammalen keruu kohdistuu jo luonnontilansa menettäneille soille. Sitä arvioidaan vuodesta 2014 saakka sovelletun soiden luonnontilaisuusasteikon mukaisesti”.

Todettiin, että Lapin ELY-keskus on toimittanut kriteerin liittyvän huomion, joka koskee uhanalaisten ja luonnonsuojelulla suojeltujen lajien esiintymätietoja ja niiden huomioon ottamista luonnontuotteiden keruussa.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista, huomioista ja Bioenergia ry:n toimittamasta esityksestä. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- Bioenergia ry:n edustaja taustoitti esitystä toteamalla, että sammalen keruu on kehitysvaiheessa olevaa toimintaa, eikä tässä vaiheessa nähdä tarpeelliseksi tuoda asiaan tarkempaa kirjausta.
- Tuotiin esiin, että sammalen keruuta kohdistuu luonnontilaisuusluokan 3 kohteille. Luokkien 4 ja 5 suot ovat suojelualueita, eikä niiltä tule korjata sammalta Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti. Myös luokan 3 kohteilta tulisi korjata sammalta vain poikkeustilanteissa. Sammalen keruu 0–2 luokkien kohteilta voitaisiin toteuttaa kestävästi, mutta se ei ole usein mahdollista, mm. kohteiden ollessa varvikkoisia. Asiassa on paljon selvitettävää ja kokonaisuus kaippaa kehittämistä.
- Standardityöryhmän tehtävänä on asettaa ne reunaehdot, joiden rajoissa sammalen keruun katsotaan olevan kestävä.
- Sammalen keruu on vielä kokeiluvaiheessa olevaa toimintaa. Tähän mennessä sammalta on korjattu noin 100 ha alueelta.
- Tuotiin esiin, että sammalen keruun kestävyuden määrittelylle on kasvava tarve. Avoimia kysymyksiä ovat mm. vaikutukset hiilitaseeseen, biomassan uusiutuminen kohteilla ja vesistövaikutukset.
- Esitettiin, että sammalen ja kuntan keruuseen liittyvät asiat otetaan kriteeristä pois ja selvitetään, saadaanko sammalen ja kuntan keruuseen liittyen muotoiltua uusi kriteeri. Uuteen kriteeriin koottaisiin tarkemmin sammalen ja kuntan keruuseen liittyviä vaatimuksia. Esitys sai kannatusta.
- Esitettiin, että kriteeritekstin ensimmäisestä kappaleesta voitaisiin poistaa vaarantuneisiin kasvilajeihin liittyvä kirjaus, koska vaarantuneet lajit sisältyvät uhanalaisiin lajeihin. Esitys sai kannatusta.

Johtopäätökset:

- Muotoillaan kriteeritekstin ensimmäisen kappaleen viimeinen virke seuraavasti: ”Keruu toiminnalla ei vaaranneta monimuotoisuuden kannalta tärkeitä elinympäristöjä⁹¹⁾ eikä rauhoitettuja ja uhanalaisia kasvilajeja⁹²⁾ kerätä.”
- Hyväksytään kriteeri muilta, paitsi sammalen ja kuntan keruuseen liittyvien asioiden osalta. Bioenergia ry:n ja GTK:n edustajat pohtivat muotoilua mahdollisesta uudesta sammalen ja kuntan keruuta koskevasta kriteeristä.

Kriteeriluonnos 34

Työvaliokunnan huomiot:

- Tulee ottaa huomioon, että käytöstä poistuneen maatalousmaan ja muiden joutoalueiden metsittäminen on mahdollista.

Keskusteltiin kriteeriin liittyvistä kommentteista ja kriteeriin tuodusta esityksestä. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- Esitettiin, että kriteerin kolmannesta kappaleesta poistetaan virke: ”Asema- ja yleiskaava-alueilla ei metsitetä muuhun maankäyttöön osoitettuja alueita”. Esitetyllä poistolla voidaan ottaa huomioon, että käytöstä poistunut maatalousmaa ja muiden joutoalueiden metsittäminen on mahdollista. Esitys sai kannatusta.

Johtopäätökset:

- Poistetaan kriteerin kolmannesta kappaleesta virke: ”Asema- ja yleiskaava-alueilla ei metsitetä muuhun maankäyttöön osoitettuja alueita”.
- Ei muuta muutostarpeita.

5) Muut asiat

Todettiin, että standardityöryhmän seuraava kokous pidetään 7.12.2020.

6) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.06.

Vakuudeksi

Paavo Pelkonen
puheenjohtaja

Hannes Pasanen
sihteeri

Liitteet

Liite 1. Alustus standardin lopullisen luonnosversion toimittamisesta PEFC Suomelle (Auvo Kaivola, PEFC Suomi).

Liite 2. Kokouksen perusteella päivitetty standardiluonnos.